

Česká republika

Česká školní inspekce

Moravskoslezský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Zvláštní škola internátní, Ostrava-Slezská Ostrava, Na Vizině 28

Na Vizině 28, 710 00 Ostrava-Slezská Ostrava

Identifikátor školy: 600026876

Termín konání komplexní inspekce: 18. - 21. březen 2003

Čj.:	146 1513/03-11091
Signatura:	kn6nw533

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY/ŠKOLSKÉHO ZAŘÍZENÍ

Zvláštní škola internátní, Ostrava-Slezská Ostrava, Na Vizině 28 je školou s právní subjektivitou. Zřizovatelem školy je Moravskoslezský kraj. Rozhodnutím Zastupitelstva kraje č. 12/277/1 ze dne 19. 9. 2002 došlo dne 1. 1. 2003 ke sloučení Zvláštní školy internátní, Ostrava-Slezská Ostrava, Na Vizině 28 a Zvláštní školy Ostrava-Slezská Ostrava, Těšínská 98.

Žáci zvláštní školy jsou vyučováni podle Vzdělávacího programu zvláštní školy, schváleného MŠMT ČR č. j. 22 980/97-22, žáci pomocné školy podle Vzdělávacího programu pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy, schváleného MŠMT ČR č. j. 24 035/97-22. Ve škole jsou vyučováni dva žáci podle individuálních výchovně vzdělávacích plánů, na výchově a vzdělávání se podílí jeden asistent ve škole a jeden v internátě.

Internát školy zajišťuje celodenní výchovu a ubytování žákům, stavování žáků a pracovníků školy a školského zařízení. V internátě je ubytováno 38 žáků, z toho 2 na dohodu a ostatní na základě předběžného nařízení nebo s nařízenou ústavní výchovou.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních a materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům v předmětech český jazyk, matematika, pracovní vyučování a tělesná výchova
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy zjišťovaných školou v inspekci sledovaných předmětech

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Odborná a pedagogická způsobilost pedagogických pracovníků školy byla hodnocena u vyučujících, kteří ve školním roce 2002/2003 vyučují inspekci sledované předměty. Z předložené personální dokumentace je zřejmé, že všichni vyučující splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti.

Škola má zavedený systém poradních metodických orgánů. Ke koordinaci metodiky pedagogické činnosti slouží pedagogické rady všech učitelů a vychovatelů, metodická sdružení vyučovacích předmětů, činnost výchovného poradce a školního metodika prevence sociálně patologických jevů.

Metodická sdružení pracují podle plánů práce, zápisy z jejich jednání jsou přehledné, konkrétní s uvedením dat pro splnění i osobní zodpovědnost vyučujících. Zabezpečují vypracování tematických plánů, konání kontrolních prověrek, účast na soutěžích, seminářích, exkursích a dalším vzdělávání učitelů. Předsedové sdružení zajišťují přenos informací od učitelského sboru k vedení školy a naopak.

Výchovný poradce ve spolupráci se školním koordinátorem prevence zajišťuje evidenci problémových jevů a podílí se na jejich řešení včetně zabezpečování osvětových akcí pro žáky.

Školní metodik prevence sociálních jevů byl proškolen pověřenými odbornými pracovníky pedagogicko-psychologické poradny.

Ředitel školy má vypracovaný plán kontrol a hospitací pro pracovníky užšího vedení školy a internátu. Tento plán je neveřejný, tvoří součást plánu práce. Informace z kontrolní činnosti jsou projednávány s vyvozováním závěrů.

Škola se ve své činnosti řídí vnitřním řádem a organizačním řádem. Vnitřní řád je vypracován v souladu s Úmluvou o právech dítěte. Jednotlivá pracoviště mají zpracovány pracovní řády. Zaměstnanci byli s nimi prokazatelně seznámeni, jakožto i s písemnou pracovní náplní. Vedení školy se podařilo vytvořit velmi dobré pracovní podmínky i klima pro všechny pracovníky, sjednotilo jejich pedagogické působení na všech úsecích.

Informační systém školy je funkční. Vzhledem k množství sdružených pracovišť je založen na každodenním styku vedení školy s vedoucími pracovníky a na kontrole jimi předávaných informací. Důležité informace jsou sdělovány na poradách, na operativních pedagogických poradách, na pracovních schůzkách úseků a formou pokynů ředitele školy. Rodiče a zákonní zástupci jsou informováni o chování a prospěchu na třídních schůzkách, v týdnu otevřených dveří třídními učiteli a výchovným poradcem a při individuálních pohovorech.

V rámci dalšího vzdělávání pedagogů jeden vychovatel dálkově studuje speciální pedagogiku a jeden DPS. Učitelé se účastní seminářů s problematikou speciálního školství a se zdravotní problematikou.

Žáci školy se pravidelně účastní soutěží a přehlídek pořádaných speciálními školami okresu. Jsou zapojeni v osmi zájmových kroužcích se zaměřením na sport, práci s PC, řečovou výchovu a výchovu k rozvoji zájmu o literaturu.

Pro žáky i svěřence ubytované v internátě jsou pořádány sportovní soutěže, výlety, diskotéky, besídky, olympiáda, malování na asfaltu, Drakiáda a akce k MDD. V rámci svěřenců probíhají besedy s lékařem a s protidrogovým preventistou.

Školské zařízení spolupracuje s ostatními orgány a institucemi, které se podílejí na výchově a zdělávání žáků - s PPP, SPC, střediskem výchovné péče, s diagnostickým ústavem, oddělením péče o dítě, sociálním odborem taktéž v místě bydliště žáků a svěřenců, úřadem práce, Policií ČR atd.

Úroveň personálních podmínek lze hodnotit jako vynikající.

**HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ
A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM**

Škola, budova internátu, jídelna a tělocvična vytvářejí ucelený komplex, který je propojen chodbami. Pavilony leží na rozlehlém pozemku, který je v majetku zvláštní školy internátní. V areálu jsou hřiště, pozemky pro výuku pracovního vyučování, v zimě nevytápěný skleník, který je funkční v ostatní části roku a rozlehlá plocha s travnatým pozemkem. Uprostřed komplexu je rozlehlé atrium, které je využíváno o přestávkách k relaxaci. Součástí školy je i budova na ulici Těšínské, má pozemky, hřiště a zalesněné plochy.

Škola disponuje dostatečným množstvím učeben. Jsou v ní odborné učebny pro výuku práce s PC, dopravní výchovu, výtvarnou výchovu a hudební výchovu. Výuka pracovního vyučování probíhá v kovodílně, dřevodílně, cvičné kuchyni a v učebně šití. Vyučující pracovního vyučování využívají stroje a sklad s materiálem. Práce pěstitelské jsou vykonávány ve skleníku a na školním pozemku. Pro výuku tělesné výchovy je k dispozici bazén, tělocvična s nářadovnou a tři hřiště v areálu školy. Zázemí výuky tvoří kabinet Tv, sklad a sociální zařízení. Internátní žáci mají k dispozici posilovnu. Ve škole jsou kabiny pro didaktickou techniku, zeměpis, dějepis, přírodopis, výtvarnou výchovu a kabinet s obrazy. Pro další vzdělávání slouží učitelská knihovna, jejíž fond je aktuálně doplňován. V žákovské knihovně jsou tituly dětské literatury. Knihovna je využívána v průběhu výuky, žáci si knihy mohou půjčovat i domů. Rovněž realizace výchovně vzdělávací činnosti na odloučeném pracovišti Těšínská je materiálně-technicky dobře zabezpečena jak počtem odborných učeben, dílen, cvičnou kuchyní, tělocvičnou, tak i potřebným sociálním zázemím.

Prostory školy jsou udržovány v pořádku a čistotě, k výzdobě tříd jsou využity obrazy a mapy vztahující se k učivu a produkty výtvarné a pracovní činnosti žáků. Chodby školy jsou vyzdobeny nástěnkami, obrazy, přehledy o úspěších školy a květinovou výzdobou.

Žáci mají k dispozici dostatečné množství učebnic, pracovních sešitů, školních potřeb i dalšího podpůrného didaktického materiálu. Vybavení školními pomůckami je standardní, nové pomůcky jsou dle možností dokupovány.

Vedení školy sleduje oblast využívání materiálních zdrojů, využívání učeben s PC, odborných učeben, dílen a tělocvičny i efektivitu využívání vyučovací doby a soulad s učebními osnovami.

Součástí školy je školní kuchyně s jídelnou, která zajišťuje stravování zaměstnanců a žáků školy i potřeby internátu. Vybavení kuchyně a jídelny odpovídá potřebám provozu školy.

Materiálně-technické podmínky školy jsou hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE ŠKOLE (V SOUČÁSTI ŠKOLY, STUDIJNÍM OBORU, UČEBNÍM OBORU, SKUPINĚ PŘEDMĚTŮ)
--

Realizace vzdělávacích programů

Vzdělávací programy jsou realizovány v souladu se zařazením do sítě škol.

Výuka je v souladu s učebními plány vzdělávacích programů.

Vedená povinná dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Způsob kontroly plnění učebních plánů a osnov je účinný.

Průběh a výsledky vzdělávání v českém jazyce

Všichni vyučující českého jazyka splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, jejich zkušenosti a vztah k žákům pozitivně ovlivňovaly úroveň výuky.

Časová dotace předmětu odpovídá schválenému učebnímu plánu. Kontrolou dokumentace tříd a hospitacemi bylo zjištěno, že výuka probíhá podle vzdělávacího programu zvláštní školy. Vyučující mají zpracované časově tematické plány, ve kterých se spojují a prolínají všechny složky předmětu. Bezprostřední příprava pedagogů na výuku byla promyšlená po stránce organizační i metodické. Plánované výukové cíle odpovídaly aktuálnímu složení tříd a byly stanoveny v souladu se zásadou soustavnosti a individuálního přístupu.

Vstupní motivační metody se zřetelněji projevovaly v nižších třídách. Zadávané úkoly byly přiměřené schopnostem a možnostem žáků, v případě potřeby jim učitelé poskytovali pomoc. Hodnocení výkonu žáků bylo objektivní a převážně pozitivně zaměřeno. Kontrola sešitů prokázala, že učitelé úkoly a cvičení pravidelně kontrolují, žáci jsou vedeni k práci s chybou. Sešity byly čisté, úpravné, s malou chybovostí v nižších ročnících. Ve vyšších ročnících byla zřetelnější určitá nedbalost žáků a větší chybovost.

Sledované hodiny jazykového vyučování a psaní byly hodinami opakovacími a procvičovacími. Úkoly byly přizpůsobeny individuálním schopnostem a možnostem žáků. Hodiny čtení byly zaměřeny na zdokonalování čtenářských dovedností, správnou reprodukci a pochopení čteného textu. Čtenářské schopnosti žáků jsou poměrně dobré, ale z reprodukce textu vyplývala nedostatečná zkušenost žáků, znalostí pojmů a dějinných událostí. Je zřetelná absence četby. Metody a formy byly převážně voleny tak, aby zajistily optimální motivaci a aktivizaci žáků. Střídání samostatné a skupinové práce převažovalo nad frontální výukou. Ve všech hodinách bylo žákům umožněno pracovat individuálním tempem, v případě jejich únavy pedagogové zařazovali relaxační chvílky.

Výzdobu tříd tvoří názorné obrazové učební pomůcky vztahující se k právě probíranému učivu, dále výtvarné práce a výrobky žáků. Učební pomůcky (tabule, učebnice, sešity, pracovní listy, názorné obrazové pomůcky, kartičky s obrázky, tabulky pro nácvik čtení, živá abeceda, ukázky dětské beletrie) zvyšovaly účinnost a efektivitu používaných metod.

Učební prostředí je podnětné a spolu s organizací hodin a střídáním metod výuky vytváří podmínky pro dodržování psychohygienických zásad.

Dohodnutá pravidla jednání a chování byla všem žákům známa a jimi respektována. V průběhu sledovaných hodin probíhaly činnosti k rozvíjení jak rozumových schopností, tak komunikativních a grafomotorických dovedností. Verbální a neverbální úroveň komunikace vyučujících pozitivně ovlivňovala podmínky výuky a atmosféru ve třídách.

Úroveň výuky českého jazyka je hodnocena jako velmi dobrá.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice

Týdenní hodinová dotace odpovídá učebnímu plánu, členění matematiky na aritmetiku a geometrii je v souladu s požadavky zvoleného vzdělávacího programu. Všichni učitelé zpracovávají tematické plány. Příprava na jednotlivé hodiny byla promyšlená, především vzhledem k skupinové a individuální výuce. Všechny sledované hodiny byly dobře časově rozvrženy a zakončeny strukturovaným závěrem.

Vyučující ve všech hodinách hodnotili výkony žáků slovně, povzbuzovali je pochvalami. Zvláště při výuce mladších žáků byla velmi dobře využívána jak vstupní, tak průběžná

motivace. Starší žáci byli seznámeni s programem hodiny, motivace k jednotlivým úkolům byla zaznamenána ve všech sledovaných hodinách.

Organizace, metody a formy práce měly ve sledovaných hodinách nadprůměrnou úroveň. V hodinách převládalo moderní pojetí výuky, převažoval činnostní styl, byly zařazeny funkční pomůcky, vždy se ve větší či menší míře pracovalo s názorem. Všichni učitelé uplatňovali individuální přístup, v realizaci vnitřní diferenciaci mají učitelé vybudovaný účelný a promyšlený systém. V části fixační bylo věnováno dostatečné množství času na procvičování základních početních úkonů s důrazem na zvládnutí malé násobilky. Žáci projeví ve výuce dobré pracovní návyky. V hodině geometrie byly při výpočtu obvodů užity pro měření reálné předměty, každý žák měl jiný úkol, výsledky byly kontrolovány hromadně. Ve všech třídách měli učitelé připraveny názorné pomůcky, často byly střídány metody a formy práce se záměrem usnadnit žákům pochopení a procvičování učiva i aktivně zapojit do procesu citovou složku osobnosti.

Atmosféra sledovaných hodin byla pracovní, příjemná, učitelé nemuseli řešit nežádoucí projevy, žáci se chovali i o přestávkách ukázněně. Ve všech třídách byla zcela zřejmá důvěra žáků k učitelům. Ze strany učitelů nebyly vytvářeny žádné komunikační bariéry.

Materiální podmínky školy jsou na standardní úrovni. Psychohygienické zásady byly vždy dodržovány. Relaxační prvky byly více zařazovány na nižším stupni. Personálně je zajištěna výuka matematiky vyučujícími s potřebnou odbornou a pedagogickou způsobilostí.

Učitelé měli vždy připravené úkoly pro žáky na tabuli, různé namnožené materiály pro samostatnou práci, funkčně byly využívány pracovní sešity. Cíle jednotlivých hodin nepostrádaly návaznost, vyučující měli připravené didaktické pomůcky i informativní literaturu.

Celkově je úroveň vzdělávání v matematice hodnocena jako velmi dobrá.

Průběh a výsledky vzdělávání v tělesné výchově a pracovním vyučování

Časová dotace odpovídá učebnímu plánu. Všichni vyučující měli zpracované podrobné tematické plány, výukové cíle byly stanoveny, plnění stanovených cílů napomáhala i písemná příprava většiny vyučujících.

Kontrolou třídních knih bylo zjištěno, že dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Tematické plány jsou vypracovány v souladu se vzdělávacím programem, jsou vytvořeny ve spolupráci s metodickým sdružením a schváleny ředitelem školy. Je zachována kontinuita mezi jednotlivými ročníky.

Tělesná výchova

Motivace žáků k výuce a jejich projevovaný zájem vyplývaly z vnitřní potřeby pohybové aktivity. Jako významný vnější motivační činitel působí vztah vyučujících k předmětu, jejich odbornost a osobnost. Zařazováním drobných her, soutěží a jejich vyhodnocováním byli žáci dostatečně motivováni, všichni vyučující zařadili závěrečné zhodnocení hodiny.

Sledovaná výuka tělesné výchovy se vyznačovala zřetelně stanovenou stavbu, vyučující s žáky plnili vytčené cíle, byly uplatňovány zásady přiměřenosti a bylo užíváno vhodných metodických postupů. Promyšlenou organizací hodiny byli zapojeni všichni. Žáci předváděli, že procvičované dovednosti zvládají. Hlavní část hodin byla zpravidla členěna na nácvik a výcvik. V nácviku byl vyučujícími kladen důraz na osvojování pohybových dovedností. Ve výcviku byla pozornost zaměřena na opakování a zdokonalování získaných pohybových dovedností. Vyvrcholením sledovaných hodin v hlavní části bylo zařazení dynamické pohybové hry.

Pozornost byla věnována bezpečnosti žáků, především kontrolou vhodnosti podmínek pro pohybové činnosti a zabezpečením dopomoci a záchrany.

Komunikace mezi učiteli a žáky probíhala podle dohodnutých pravidel. Učitelé vydávali jasné a zřetelné pokyny, byli respektováni, prostoje při změnách byly minimální, žáci se okamžitě zapojovali do dalších činností.

Pracovní vyučování

Časová dotace hodin odpovídá učebnímu plánu. Členění učiva do jednotlivých ročníků koresponduje se vzdělávacím programem. Daný způsob plánování umožňuje pravidelné střídání činností, žáci se během výuky seznámí se všemi stěžejními tématy. Plánování a příprava měly vynikající úroveň.

Důležitým motivačním činitelem výuky je odbornost, manuální zručnost a vztah vyučujících k práci. Motivace práce vycházela z potřeby fyzických aktivit žáků, jejich seberealizace a snahy vyniknout. Hodnocení výkonů žáků bylo objektivní, respektovalo jejich individuální schopnosti.

Organizace výuky ve sledovaných hodinách v prostorách dílen kladla důraz na samostatnou praktickou činnost žáků. Ve všech hodinách prováděli vyučující instruktáž s ukázkou výrobku, byla objasněna technologie pracovního postupu a jednotlivé fáze činnosti. Stavba hodin umožnila volit si pracovní tempo a úspěšnou seberealizaci všem žákům, kteří pracovali podle nákrešů v sešitech. Žáci mají osvojeny dobré pracovní návyky, v jejich činnosti byla patrná systematickosti vedení, dobré teoretické znalosti a manuální zručnost. Při práci byly dodržovány zásady psychohygieny, v úvodní části hodin probíhalo poučení o materiálu a jeho vlastnostech, nástrojích a bezpečnostních předpisech při práci s nimi.

Prostor pro diskusi byl dostatečný, při řešení zadaných úkolů měli žáci možnost kooperovat a pomáhat si navzájem.

V hodinách byly zaznamenány velmi pěkné vztahy mezi učiteli a žáky, příznivá pracovní atmosféra, prostředí bez stresových situací. Nevyskytly se projevy nežádoucího chování, žáci akceptovali pokyny vyučujících. Byly dodržovány didaktické principy výuky, respektování individuálních zvláštností žáků i psychohygieny výuky.

Využití pracovního nářadí, vybavení dílen, volba vhodných materiálů a dodržování technologických postupů při individuálním pracovním tempu spolu s dopomocí a korekcí ze strany vyučujících přispělo ke kvalitě výuky. Bylo využíváno mezipředmětových vztahů a vlastních zkušeností žáků. Řízení výuky pozitivně ovlivňuje jejich sebevědomí a napomáhá k rozvíjení sociální adaptability.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v tělesné výchově a pracovním vyučování jsou hodnoceny jako vynikající.

Výsledky vzdělávání a výchovy

Vedení školy sleduje plnění tematických plánů vedle hospitací ve třídách i formou písemných prověrek, které připravují členové jednotlivých metodických sdružení. Závěry jsou projednávány na pedagogických radách.

Úroveň získaných dovedností a návyků je dále sledována kontrolou výrobků, výkresů, výsledků v tělesné výchově, na výstavkách a při soutěžích. Způsob zjišťování výsledků vzdělávání a výchovy má vedle funkce kontrolní a motivační i význam jako zpětná vazba pro korekci metodiky a plánování.

Systematicky je sledována úroveň žákovských grafických prací. Vedení školy vede o této kontrolní činnosti písemnou agendu, provádí jejich analýzu a s vedoucími metodických sdružení hodnotí pedagogické úspěchy i nedostatky.

Průběh a výsledky vzdělávání lze hodnotit jako vynikající.

SOUČÁSTI ŠKOLY/ŠKOLSKÉHO ZAŘÍZENÍ

Internát zvláštní školy

Škola sdružuje internát, který je využíván u 36 svěřenců pro realizaci ústavní výchovy a 2 žáci jsou ubytováni na dohodu.

Internát je umístěn v jednom dvoupodlažním objektu, žáci jsou v pěti výchovných skupinách, v ložnicích spí dva svěřenci, v jedné ložnici jsou z kapacitních důvodů ubytováni tři. Ložnice jsou vybaveny staršími válečkami, novými skříněmi na šatstvo a prádlo, stolem a židlemi. Každá výchovná skupina má vlastní klubovnu s televizorem a videopřehrávačem, pro internát byly zakoupeny hudební nástroje, na pokojích mají svěřenci rozhlasové přijímače. Na každém patře internátu jsou umývárny a WC. K vybavení internátu patří i posilovna, průlezkový hřiště v areálu školy. Menší žáci mají k dispozici dostatek stavebnic i dětskou literaturu.

Výchovně-vzdělávací a socializační program je orientován zejména na režimový systém. Je doplněn prvky komunitního společenství.

Adaptační fáze probíhá přímo ve výchovné skupině. Nový svěřenec absoluuje rozhovor s ředitelem, se sociální pracovníci a s vedoucí vychovatelkou. Jsou mu podány základní informace o jeho perspektivě a o organizaci života v zařízení. Má-li nový svěřenec zájem o zájmovou činnost, je mu umožněna.

Samospráva svěřenců je ustanovena, z každé výchovné skupiny je v ní jeden volený zástupce. Vedením jednání samosprávy je pověřena vedoucí vychovatelka. Přípravu na toto jednání provádějí svěřenci sami. Jednání probíhá cca 1x za 14 dnů. Podnět k jednání dávají svěřenci. Mohou se vyjadřovat ke všemu, co souvisí s životem v zařízení.

Negativní jevy mezi svěřenci se vyskytují, svou kvantitou a závažností nevybočují z běžné úrovně v obdobných typech zařízení. Šikanování mezi svěřenci bylo odhaleno v loňském školním roce v jednom případě, k jeho zjištění došlo v krátké době, řešila ho policie. Svěřenci mohou na šikanu upozornit pomocí schránky důvěry, řešit ji s vychovateli a s vedením, popřípadě při „chvilce pro tebe“ - setkání s psychiatrickou. Ta se zúčastňuje i porad vychovatelů, kde jim sděluje cenné rady k zvládnutí jedinců s psychickým onemocněním a poruchami chování.

V programu je začleněna i výchova k soukromému vlastnictví a k odpovědnosti za něj. Vychovatelky nakupují ošacení s dotyčným svěřencem a všechny oděvní součásti jsou označeny. Svěřenci musí úmyslně způsobenou škodu hradit. Děti dostávají osobní dárky k různým výročím a svátkům, dle platné směrnice.

Volné vycházky jsou udělovány kmenovými vychovatelkami, evidence je vedena. Rozhodujícím kritériem je chování a věk svěřence.

Součástí programu je i práce s rodinami svěřenců. Úspěšná je většinou jen v případech, kdy mají rodiče o své děti zájem.

Zájmové útvary mohou svěřenci navštěvovat ve škole i v místě.

Otevřenost výchovně-vzdělávacího systému je dána docházkou místních žáků do ústavní školy, účastí svěřenců v zájmových útvarech mimo zařízení a v menší míře kontaktem s místní populací. Svěřenci mohou navštěvovat své kamarády v jejich rodinách, sami je do zařízení vodit nesmějí.

Kapesné, finanční a věcná pomoc svěřencům je poskytována v souladu s platnou vyhláškou o výši kapesného a věcné pomoci poskytované dětem a mládeži s nařízenou ústavní výchovou nebo uloženou ochrannou výchovou.

Stimulační úroveň systému je dána především formou diferencovaného kapesného a přiznáním různých výhod (návštěvy místního divadla, volné vycházky aj.).

Kolektiv vychovatelů je tvořen výchovnými a vedoucí vychovatelkou. Vychovatelé mají potřebnou odbornou a pedagogickou způsobilost. Jeden vychovatel studuje dálkově speciální pedagogiku, jeden absolvuje doplňkové pedagogické studium.

Ve škole pracuje jedna kvalifikovaná sociální pracovnice.

Vybavení internátu na letní i zimní sporty je přiměřené, k dispozici je tělocvična a posilovna. Jednotlivé VS mohou využívat cvičnou kuchyňku, dílny školy, k dispozici jsou i šicí stroje.

V zařízení je dostatek potřebně vybavených prostor k realizaci výchovně-vzdělávacího a socializačního programu. Vybavení audiovizuální technikou je dobré, k dispozici je i PC technika.

Zásady výchovy prostředím jsou uplatňovány.

Vnitřní řád je svěřencům srozumitelný. Struktura denního režimu odpovídá věku i stupni postižení svěřenců. Zařízení je koedukované, jednotlivé VS jsou rozděleny podle pohlaví. V době konání inspekce byly tři výchovné skupiny chlapecké a dvě dívčí.

Týdenní programy výchovné práce jsou vychovatelkami zpracovávány ve spolupráci se svěřenci. Činnosti jsou dostatečně pestré, vychovatelé sledují výchovně-vzdělávací a socializační cíle. Přístup vychovatelů ke svěřencům je individuální, podíl represe v jejich činnosti je přiměřený. Interakce a komunikace svěřenců je determinována stupněm jejich mentální retardace a sociální narušenosti. Nevybočuje z průměru v daném typu zařízení.

Celkově je úroveň internátu školy hodnocena jako velmi dobrá.

Školní družina

V jednom oddělení školní družiny je zapsáno osm žáků. Vychovatel školní družiny má potřebnou odbornou a pedagogickou způsobilost. Pro svou činnost mají žáci k dispozici vybavenou místnost školní družiny, tělocvičnu, posilovnu a areál školy. Družina je dostatečně vybavena hrami, stavebnicemi a sportovními potřebami.

Vnitřní řád školní družiny je součástí vnitřního řádu školy, rovněž povinná dokumentace je úplná a řádně vedena. Činnost školní družiny je sladěna s potřebami školy i jejími zájmovými aktivitami. Systém vnitřní kontroly školy zahrnuje i oblast školní družiny.

Metody a formy činností jsou přizpůsobeny podmínkám školní družiny a zároveň požadavkům na specifika pedagogiky volného času. Týdenní program se aktuálně mění podle zájmu žáků, klimatických podmínek, jsou střídány činnosti odpočinkové, rekreační i zájmové. Zvolené metody podporují rozvoj fantazie, tvořivosti, aktivity, spolupráce, seberealizace, komunikace i verbálního projevu žáků. Přípravu žáků na vyučování umožňuje družina všem žákům. Školní družina se aktivně podílí rovněž na organizaci stravování žáků, dostatečná pozornost je věnována kultuře stolování. Velký důraz je při činnostech v družině věnován motivaci,

soutěžím a následnému hodnocení a sebehodnocení žáků, je pěstována jejich zdravá sebedůvěra.

Úroveň školní družiny je hodnocena jako vynikající.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Výchovné poradenství

Funkci výchovného poradce vykonává od září 2002 učitel zastupující výchovnou poradkyni, která byla pověřena funkcí zástupkyně ředitele školy po dobu nemoci jmenované zástupkyně ředitele. Bývalá výchovná poradkyně poskytuje metodickou pomoc stávajícímu výchovnému poradci. Obsahem práce výchovného poradce je metodická činnost pro vyučující, vede individuální pohovory s žáky a rodiči. V kompetenci výchovného poradce je především práce s problémovými žáky, zprostředkovává informace rodičům v oblasti profesní orientace, organizuje exkurse a besedy pro vycházející žáky. Velkým problémem školy je velká omluvená a neomluvená absence žáků, jedním z důvodů je i možnost rodičů omlouvat své děti. Řada dětí je ze sociokulturně znevýhodněného prostředí. Výchovný poradce ve spolupráci s třídními učiteli vyzve rodiče k návštěvě školy, nedostaví-li se, navštíví rodinu vychovatel-asistent učitele. Při větší absenci je informován sociální odbor. V náplni práce jsou konzultace s rodiči, spolupráce s třídními učiteli, s PPP, zajišťuje styk s policií a sociálním odborem. Spolupracuje s metodikem prevence sociálních jevů, s vedoucím vychovatelem, sociální pracovníci školy a vychovateli internátu. Výchovný poradce má vybavenou místnost s potřebnou bibliografií výchovného poradenství.

Individuální výchovně-vzdělávací programy pro žáky s kombinací vad, obsahují diagnózu, platnost vyšetření, informaci ostatním vyučujícím, podpisy rodičů a podpis toho, kdo individuální program sestavil. Součástí individuálních programů jsou konkrétní úkoly, které vycházejí z pedagogicko-psychologického vyšetření žáka, a předměty, pro které jsou stanoveny. Určují metody a formy práce s těmito žáky, použité pomůcky, způsob hodnocení a cíl reedukační péče. Plnění programů je dvakrát ročně vyhodnocováno.

Systém výchovného poradenství je funkční, poradenská činnost je plánovitá a dostatečně operativní.

Úroveň výchovného poradenství je hodnocena jako vynikající.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení, vydané MŠMT ČR č. j. 35 713/98-21.
2. Zřizovací listina vydaná usnesením rady Moravskoslezského kraje č. 9/129/1 ze dne 28. března 2002.
3. Rozhodnutí Zastupitelstva kraje č. 12/277/1 ze dne 19. 9. 2002 o sloučení Zvláštní školy internátní, Ostrava-Slezská Ostrava, Na Vizině 28 a Zvláštní školy Ostrava-Slezská Ostrava, Těšínská 98.
4. Vzdělávací program zvláštní a pomocné školy.
5. Vnitřní a organizační řád školy pro školní rok 2002/2003.

6. Plán práce školy, plány jednotlivých pracovišť.
7. Tematické výchovně vzdělávací plány.
8. Vnitřní řád internátu.
9. Personální dokumentace.
10. Zápisy z pedagogických rad.
11. Záznamy z kontrolní a hospitační činnosti.
12. Osobní dokumentace žáků.

ZÁVĚR

Personální podmínky vzdělávání a výchovy jsou vynikající.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy na škole jsou standardní, v rámci možností je inovován žákovský nábytek a jsou doplňovány didaktické prostředky, podmínky lze hodnotit jako velmi dobré.

Prostory internátu školy jsou vzhledem k potřebám ubytovaných žáků dost stísněné, vybavení je modernizováno v souladu s možnostmi školy.

Organizace výuky, volba metod a forem výchovně vzdělávací činnosti, účinnost a způsoby motivace, dostatečný prostor pro komunikaci, vstřícnost a vztah pedagogických i ostatních pracovníků školy k žákům pozitivně ovlivňuje úroveň vzdělávání.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Zbyněk Knop	PaedDr. Z. Knop
Členové týmu	Mgr. Lenka Vojtovičová	Mgr. L. Vojtovičová

Další zaměstnanci ČŠI

Ing. Alena Ledabylová
Hana Jánošková

V Ostravě dne 17. dubna 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 24. dubna 2003

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Podpis

Mgr. Jaromír Klimša

Mgr. E. Macháčková v. z.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy: KÚ, odbor školství, mládeže a sportu, 28. října 117, 702 18 Ostrava	2003-O5-16	146 1898/03-00896
Zřizovatel: KÚ, náměstkyně hejtmana, 28. října 117, 702 18 Ostrava	2003-O5-16	146 1899/03-00896
Rada školy	-	-

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány